

Exemplaar patiënt

Aangeleerde verpleegtechnische verstrekking

Rechtvaardiging van de machtiging van de bevoegdheid

- Noodzaak aan zorg;
- Mogelijkheid om de zorg buiten een zorginstelling te geven;
- Mantelzorger is in staat de zorg te verlenen;
-

Naam, voornaam en functie van de verpleegkundige

Naam, voornaam en adres van de patiënt of zijn vertegenwoordiger

Naam, voornaam, adres en relatie tot de patiënt van de mantelzorger die de vermelde zorg leerde

Duur van de delegatie van de verstrekking(en) met begin- en einddatum

Begindatum: ____ - ____ - ____ Einddatum: ____ - ____ - ____ Duur: _____

Hoe wordt de continuïteit van zorg voorzien (duid één of meerdere keuzes aan)

- Opvolging door verpleegkundige
- Opvolging door thuisverpleegkundige
- Opvolging op raadpleging
-

- Beschrijving van de techniek (procedure) werd overhandigd aan de mantelzorger.

Opgelet!

- Dit document wordt opgesteld door een verpleegkundige, in uitvoering van art. 38ter, 1°, vierde lid van het KB nr. 78 betreffende de gezondheidszorgberoepen.
- De verantwoordelijkheid voor de verlenging van dit attest ligt bij de verpleegkundige (dienst) en gebeurt op vraag van de persoon die de handeling(en) verder wil uitvoeren op vraag van de patiënt of zijn vertegenwoordiger.
- Dit attest wordt opgemaakt rekening houdend met de huidige toestand van de patiënt en zijn omgeving. Zodra die toestand wijzigt, brengt de mantelzorger de verpleegkundige hiervan op de hoogte zodat hij of zij het attest kan aanpassen of beëindigen.
- Wanneer een persoon verpleegkundige verstrekkingen uitvoert zonder attest, beoefent hij op illegale wijze de verpleegkunde. Op de illegale uitoefening van de verpleegkunde staan straffen.

Datum, naam en handtekening
van de verpleegkundige:Datum, naam en handtekening
van de patiënt of zijn vertegenwoordiger:Datum, naam en handtekening
van de mantelzorger:

1. KB nr. 78 over de uitoefening van de gezondheidszorgberoepen

De verpleegkunde is een wettelijk beschermd beroep. In het K.B. nr. 78 is opgenomen dat de onwettige uitoefening van de verpleegkunde bestraft wordt. Art. 38ter bepaalt de strafmaat: een gevangenisstraf van acht dagen tot drie maanden en een geldboete van zesentwintig x 6 euro tot tweeduizend x 6 euro of één van deze straffen alleen.

Voor mantelzorgers is er door de gezondheidswet van 10 april 2014 een uitzondering op die strafbaarheid ingevoerd: personen die deel uitmaken van de omgeving van de patiënt kunnen, buiten de uitoefening van een beroep en in het kader van een procedure of een verpleegplan, na een door een geneesheer of een verpleegkundige gegeven opleiding, van deze laatste de toelating krijgen om bij een welbepaalde patiënt één of meer verpleegkundige verstrekkingen uit te voeren. Een door de geneesheer of de verpleegkundige opgesteld document vermeldt de identiteit van de patiënt en van de persoon die de toelating heeft gekregen. Dit document wijst eveneens de toegelaten technische verstrekkingen, de duur van de toelating evenals de eventuele bijkomende voorwaarden aan die door de geneesheer of de verpleegkundige gesteld worden voor het uitoefenen van de technische verstrekkingen.

2. Argumentatie in de Kamer van Volksvertegenwoordigers

De argumentatie in de Kamer van Volksvertegenwoordigers op het moment dat dit wetsvoorstel besproken werd, was:

Afdeling 8 – Mantelzorg Art. 134:

‘Het is noodzakelijk het huidige artikel 38ter van het koninklijk besluit nr. 78 van 10 november 1967 betreffende de uitoefening van de gezondheidszorgberoepen te wijzigen zodat de mantelzorgers die dagelijks of bij bijzondere omstandigheden een persoon bijstaan waarmee ze samenleven of waarmee ze zich bezig houden buiten een professioneel kader, niet vervolgd worden wegens onwettelijke uitoefening van verpleegkunde. Deze noodzaak tot wijziging maakte overigens het voorwerp uit van een advies van de Federale Raad voor Verpleegkunde van 5 oktober 2010.’

Volgens de huidige wetgeving kunnen mantelzorgers inderdaad vervolgd worden voor het onwettig uitoefenen van de verpleegkunde wanneer ze tijdens hun zorg handelingen uitvoeren die behoren tot de verpleegkunde, en dat herhaaldelijk en gewoonlijk, ook al doen ze dat niet met de bedoeling er financieel voordeel uit te halen.

Persoonlijke assistenten die vergoed worden in het kader van een persoonlijk assistentiebudget komen niet in aanmerking als mantelzorger, net zomin als vrijwilligers die niet behoren tot de omgeving van de patiënt.

3. Advies van de Nationale Raad voor Verpleegkunde

Het Advies van de Nationale Raad voor Verpleegkunde (NRV) van 5 oktober 2010 over het aanleren van verpleegkundige verstrekkingen door verpleegkundigen aan mantelzorgers, vermeldt dat het illegaal uitvoeren van de verpleegkunde niet geldt voor naasten van de patiënt of personen die deel uitmaken van de omgeving van de patiënt. Voorwaarden zijn dat zij een opleiding ontvingen, niet vergoed worden voor het uitvoeren van die handelingen en dat die uitvoering past in het kader van een verpleegkundige procedure en/of verpleegplan. Zij kunnen van een beoefenaar van de verpleegkunde de toelating krijgen om bij een welbepaalde patiënt één of meer handelingen zoals bedoeld in art. 21quinquies, §1, a) en §1, b) uit te voeren.

Om de duur van de toestemming voor het uitvoeren van deze verpleegkundige handelingen in de tijd te beperken en om de exacte modaliteiten van de delegatie of machtiging vast te stellen, beveelt de NRV aan dat de verpleegkundige in die situatie een document opstelt dat de volgende gegevens bevat:

- Rechtvaardiging van de machtiging;
- Naam, voornaam, titel en handtekening van de verpleegkundige;
- Naam, voornaam en handtekening van de patiënt of zijn vertegenwoordiger;
- Naam, voornaam en handtekening van de naaste persoon of personen waaraan de desbetreffende zorg en/of handeling(en) werd(en) aangeleerd;
- Benaming van de aangeleerde zorg en/of handeling(en);
- Benaming van de procedure of procedures die de aangeleerde zorg en/of handeling(en) beschrijven;
- Duur van de machtiging van de handeling(en) met begin- en einddatum;
- Eventueel: bijkomende voorwaarden door de verpleegkundige gesteld.
- Het document dient tevens volgende elementen duidelijk te vermelden:
 - een waarschuwing voor het risico van illegale uitoefening van de verpleegkunde wanneer men buiten de omschreven zorg en/of handeling(en) taken uitvoert.
 - de verantwoordelijkheid voor de verlenging van de delegatie ligt bij een verpleegkundige en gebeurt op vraag van diegene die wenst de handeling(en) verder te stellen.

Aan dat document wordt een brochure of een zorgprocedure toegevoegd die de aangeleerde zorg en/of handeling(en) beschrijft.

Exemplaar verpleegkundige

Aangeleerde verpleegtechnische verstrekking

Rechtvaardiging van de machtiging van de bevoegdheid

- Noodzaak aan zorg;
- Mogelijkheid om de zorg buiten een zorginstelling te geven;
- Mantelzorger is in staat de zorg te verlenen;
-

Naam, voornaam en functie van de verpleegkundige

Naam, voornaam en adres van de patiënt

Naam, voornaam, adres en relatie tot de patiënt van de mantelzorger die de vermelde zorg leerde

Duur van de delegatie van de verstrekking(en) met begin- en einddatum

Begindatum: ____ - ____ - ____ Einddatum: ____ - ____ - ____ Duur: _____

Hoe wordt de continuïteit van zorg voorzien (duid één of meerdere keuzes aan)

- Opvolging door verpleegkundige
- Opvolging door thuisverpleegkundige
- Opvolging op raadpleging
-

- Beschrijving van de techniek (procedure) werd overhandigd aan de mantelzorger.

Opgelet!

- Dit document wordt opgesteld door een verpleegkundige, in uitvoering van art. 38ter, 1°, vierde lid van het KB nr. 78 betreffende de gezondheidszorgberoepen.
- De verantwoordelijkheid voor de verlenging van dit attest ligt bij de verpleegkundige (dienst) en gebeurt op vraag van de persoon die de handeling(en) verder wil uitvoeren op vraag van de patiënt of zijn vertegenwoordiger.
- Dit attest wordt opgemaakt rekening houdend met de huidige toestand van de patiënt en zijn omgeving. Zodra die toestand wijzigt, brengt de mantelzorger de verpleegkundige hiervan op de hoogte zodat hij of zij het attest kan aanpassen of beëindigen.
- Wanneer een persoon verpleegkundige verstrekkingen uitvoert zonder attest, beoefent hij op illegale wijze de verpleegkunde. Op de illegale uitoefening van de verpleegkunde staan straffen.

Datum, naam en handtekening
van de verpleegkundige:Datum, naam en handtekening
van de patiënt of zijn vertegenwoordiger:Datum, naam en handtekening
van de mantelzorger:

1. KB nr. 78 over de uitoefening van de gezondheidszorgberoepen

De verpleegkunde is een wettelijk beschermd beroep. In het K.B. nr. 78 is opgenomen dat de onwettige uitoefening van de verpleegkunde bestraft wordt. Art. 38ter bepaalt de strafmaat: een gevangenisstraf van acht dagen tot drie maanden en een geldboete van zesentwintig x 6 euro tot tweeduizend x 6 euro of één van deze straffen alleen.

Voor mantelzorgers is er door de gezondheidswet van 10 april 2014 een uitzondering op die strafbaarheid ingevoerd: personen die deel uitmaken van de omgeving van de patiënt kunnen, buiten de uitoefening van een beroep en in het kader van een procedure of een verpleegplan, na een door een geneesheer of een verpleegkundige gegeven opleiding, van deze laatste de toelating krijgen om bij een welbepaalde patiënt één of meer verpleegkundige verstrekkingen uit te voeren. Een door de geneesheer of de verpleegkundige opgesteld document vermeldt de identiteit van de patiënt en van de persoon die de toelating heeft gekregen. Dit document wijst eveneens de toegelaten technische verstrekkingen, de duur van de toelating evenals de eventuele bijkomende voorwaarden aan die door de geneesheer of de verpleegkundige gesteld worden voor het uitoefenen van de technische verstrekkingen.

2. Argumentatie in de Kamer van Volksvertegenwoordigers

De argumentatie in de Kamer van Volksvertegenwoordigers op het moment dat dit wetsvoorstel besproken werd, was:

Afdeling 8 – Mantelzorg Art. 134:

‘Het is noodzakelijk het huidige artikel 38ter van het koninklijk besluit nr. 78 van 10 november 1967 betreffende de uitoefening van de gezondheidszorgberoepen te wijzigen zodat de mantelzorgers die dagelijks of bij bijzondere omstandigheden een persoon bijstaan waarmee ze samenleven of waarmee ze zich bezig houden buiten een professioneel kader, niet vervolgd worden wegens onwettelijke uitoefening van verpleegkunde. Deze noodzaak tot wijziging maakte overigens het voorwerp uit van een advies van de Federale Raad voor Verpleegkunde van 5 oktober 2010.’

Volgens de huidige wetgeving kunnen mantelzorgers inderdaad vervolgd worden voor het onwettig uitoefenen van de verpleegkunde wanneer ze tijdens hun zorg handelingen uitvoeren die behoren tot de verpleegkunde, en dat herhaaldelijk en gewoonlijk, ook al doen ze dat niet met de bedoeling er financieel voordeel uit te halen.

Persoonlijke assistenten die vergoed worden in het kader van een persoonlijk assistentiebudget komen niet in aanmerking als mantelzorger, net zomin als vrijwilligers die niet behoren tot de omgeving van de patiënt.

3. Advies van de Nationale Raad voor Verpleegkunde

Het Advies van de Nationale Raad voor Verpleegkunde (NRV) van 5 oktober 2010 over het aanleren van verpleegkundige verstrekkingen door verpleegkundigen aan mantelzorgers, vermeldt dat het illegaal uitvoeren van de verpleegkunde niet geldt voor naasten van de patiënt of personen die deel uitmaken van de omgeving van de patiënt. Voorwaarden zijn dat zij een opleiding ontvingen, niet vergoed worden voor het uitvoeren van die handelingen en dat die uitvoering past in het kader van een verpleegkundige procedure en/of verpleegplan. Zij kunnen van een beoefenaar van de verpleegkunde de toelating krijgen om bij een welbepaalde patiënt één of meer handelingen zoals bedoeld in art. 21quinquies, §1, a) en §1, b) uit te voeren.

Om de duur van de toestemming voor het uitvoeren van deze verpleegkundige handelingen in de tijd te beperken en om de exacte modaliteiten van de delegatie of machtiging vast te stellen, beveelt de NRV aan dat de verpleegkundige in die situatie een document opstelt dat de volgende gegevens bevat:

- Rechtvaardiging van de machtiging;
- Naam, voornaam, titel en handtekening van de verpleegkundige;
- Naam, voornaam en handtekening van de patiënt of zijn vertegenwoordiger;
- Naam, voornaam en handtekening van de naaste persoon of personen waaraan de desbetreffende zorg en/of handeling(en) werd(en) aangeleerd;
- Benaming van de aangeleerde zorg en/of handeling(en);
- Benaming van de procedure of procedures die de aangeleerde zorg en/of handeling(en) beschrijven;
- Duur van de machtiging van de handeling(en) met begin- en einddatum;
- Eventueel: bijkomende voorwaarden door de verpleegkundige gesteld.
- Het document dient tevens volgende elementen duidelijk te vermelden:
 - een waarschuwing voor het risico van illegale uitoefening van de verpleegkunde wanneer men buiten de omschreven zorg en/of handeling(en) taken uitvoert.
 - de verantwoordelijkheid voor de verlenging van de delegatie ligt bij een verpleegkundige en gebeurt op vraag van diegene die wenst de handeling(en) verder te stellen.

Aan dat document wordt een brochure of een zorgprocedure toegevoegd die de aangeleerde zorg en/of handeling(en) beschrijft.

Exemplaar mantelzorger

Aangeleerde verpleegtechnische verstrekking

Rechtvaardiging van de machtiging van de bevoegdheid

- Noodzaak aan zorg;
- Mogelijkheid om de zorg buiten een zorginstelling te geven;
- Mantelzorger is in staat de zorg te verlenen;
-

Naam, voornaam en functie van de verpleegkundige

Naam, voornaam en adres van de patiënt

Naam, voornaam, adres en relatie tot de patiënt van de mantelzorger die de vermelde zorg leerde

Duur van de delegatie van de verstrekking(en) met begin- en einddatum

Begindatum: ____ - ____ - ____ Einddatum: ____ - ____ - ____ Duur: _____

Hoe wordt de continuïteit van zorg voorzien (duid één of meerdere keuzes aan)

- Opvolging door verpleegkundige
- Opvolging door thuisverpleegkundige
- Opvolging op raadpleging
-

- Beschrijving van de techniek (procedure) werd overhandigd aan de mantelzorger.

Opgelet!

- Dit document wordt opgesteld door een verpleegkundige, in uitvoering van art. 38ter, 1°, vierde lid van het KB nr. 78 betreffende de gezondheidszorgberoepen.
- De verantwoordelijkheid voor de verlenging van dit attest ligt bij de verpleegkundige (dienst) en gebeurt op vraag van de persoon die de handeling(en) verder wil uitvoeren op vraag van de patiënt of zijn vertegenwoordiger.
- Dit attest wordt opgemaakt rekening houdend met de huidige toestand van de patiënt en zijn omgeving. Zodra die toestand wijzigt, brengt de mantelzorger de verpleegkundige hiervan op de hoogte zodat hij of zij het attest kan aanpassen of beëindigen.
- Wanneer een persoon verpleegkundige verstrekkingen uitvoert zonder attest, beoefent hij op illegale wijze de verpleegkunde. Op de illegale uitoefening van de verpleegkunde staan straffen.

Datum, naam en handtekening
van de verpleegkundige:Datum, naam en handtekening
van de patiënt of zijn vertegenwoordiger:Datum, naam en handtekening
van de mantelzorger:

1. KB nr. 78 over de uitoefening van de gezondheidszorgberoepen

De verpleegkunde is een wettelijk beschermd beroep. In het K.B. nr. 78 is opgenomen dat de onwettige uitoefening van de verpleegkunde bestraft wordt. Art. 38ter bepaalt de strafmaat: een gevangenisstraf van acht dagen tot drie maanden en een geldboete van zesentwintig x 6 euro tot tweeduizend x 6 euro of één van deze straffen alleen.

Voor mantelzorgers is er door de gezondheidswet van 10 april 2014 een uitzondering op die strafbaarheid ingevoerd: personen die deel uitmaken van de omgeving van de patiënt kunnen, buiten de uitoefening van een beroep en in het kader van een procedure of een verpleegplan, na een door een geneesheer of een verpleegkundige gegeven opleiding, van deze laatste de toelating krijgen om bij een welbepaalde patiënt één of meer verpleegkundige verstrekkingen uit te voeren. Een door de geneesheer of de verpleegkundige opgesteld document vermeldt de identiteit van de patiënt en van de persoon die de toelating heeft gekregen. Dit document wijst eveneens de toegelaten technische verstrekkingen, de duur van de toelating evenals de eventuele bijkomende voorwaarden aan die door de geneesheer of de verpleegkundige gesteld worden voor het uitoefenen van de technische verstrekkingen.

2. Argumentatie in de Kamer van Volksvertegenwoordigers

De argumentatie in de Kamer van Volksvertegenwoordigers op het moment dat dit wetsvoorstel besproken werd, was:

Afdeling 8 – Mantelzorg Art. 134:

‘Het is noodzakelijk het huidige artikel 38ter van het koninklijk besluit nr. 78 van 10 november 1967 betreffende de uitoefening van de gezondheidszorgberoepen te wijzigen zodat de mantelzorgers die dagelijks of bij bijzondere omstandigheden een persoon bijstaan waarmee ze samenleven of waarmee ze zich bezig houden buiten een professioneel kader, niet vervolgd worden wegens onwettelijke uitoefening van verpleegkunde. Deze noodzaak tot wijziging maakte overigens het voorwerp uit van een advies van de Federale Raad voor Verpleegkunde van 5 oktober 2010.’

Volgens de huidige wetgeving kunnen mantelzorgers inderdaad vervolgd worden voor het onwettig uitoefenen van de verpleegkunde wanneer ze tijdens hun zorg handelingen uitvoeren die behoren tot de verpleegkunde, en dat herhaaldelijk en gewoonlijk, ook al doen ze dat niet met de bedoeling er financieel voordeel uit te halen.

Persoonlijke assistenten die vergoed worden in het kader van een persoonlijk assistentiebudget komen niet in aanmerking als mantelzorger, net zomin als vrijwilligers die niet behoren tot de omgeving van de patiënt.

3. Advies van de Nationale Raad voor Verpleegkunde

Het Advies van de Nationale Raad voor Verpleegkunde (NRV) van 5 oktober 2010 over het aanleren van verpleegkundige verstrekkingen door verpleegkundigen aan mantelzorgers, vermeldt dat het illegaal uitvoeren van de verpleegkunde niet geldt voor naasten van de patiënt of personen die deel uitmaken van de omgeving van de patiënt. Voorwaarden zijn dat zij een opleiding ontvingen, niet vergoed worden voor het uitvoeren van die handelingen en dat die uitvoering past in het kader van een verpleegkundige procedure en/of verpleegplan. Zij kunnen van een beoefenaar van de verpleegkunde de toelating krijgen om bij een welbepaalde patiënt één of meer handelingen zoals bedoeld in art. 21quinquies, §1, a) en §1, b) uit te voeren.

Om de duur van de toestemming voor het uitvoeren van deze verpleegkundige handelingen in de tijd te beperken en om de exacte modaliteiten van de delegatie of machtiging vast te stellen, beveelt de NRV aan dat de verpleegkundige in die situatie een document opstelt dat de volgende gegevens bevat:

- Rechtvaardiging van de machtiging;
- Naam, voornaam, titel en handtekening van de verpleegkundige;
- Naam, voornaam en handtekening van de patiënt of zijn vertegenwoordiger;
- Naam, voornaam en handtekening van de naaste persoon of personen waaraan de desbetreffende zorg en/of handeling(en) werd(en) aangeleerd;
- Benaming van de aangeleerde zorg en/of handeling(en);
- Benaming van de procedure of procedures die de aangeleerde zorg en/of handeling(en) beschrijven;
- Duur van de machtiging van de handeling(en) met begin- en einddatum;
- Eventueel: bijkomende voorwaarden door de verpleegkundige gesteld.
- Het document dient tevens volgende elementen duidelijk te vermelden:
 - een waarschuwing voor het risico van illegale uitoefening van de verpleegkunde wanneer men buiten de omschreven zorg en/of handeling(en) taken uitvoert.
 - de verantwoordelijkheid voor de verlenging van de delegatie ligt bij een verpleegkundige en gebeurt op vraag van diegene die wenst de handeling(en) verder te stellen.

Aan dat document wordt een brochure of een zorgprocedure toegevoegd die de aangeleerde zorg en/of handeling(en) beschrijft.